

Briselē, 2019. gada 24. oktobrī
(OR. en)

13432/19

**SOC 704
EMPL 535
ECOFIN 938
EDUC 427
SAN 442
GENDER 48
ANTIDISCRIM 43**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 13171/19

Temats: Labklājības ekonomika
Padomes secinājumi (2019. gada 24. oktobris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus *EPSCO* padome pieņēma 2019. gada 24. oktobra sanāksmē.

Padomes secinājumi par labklājības ekonomiku

ATZĪSTOT, KA:

1. Labklājības ekonomika ir politikas nostādnes un pārvaldības pieeja, kuras mērķis ir izvirzīt cilvēkus un viņu labklājību politikas veidošanas un lēmumu pieņemšanas centrā. Lai gan cilvēku labklājība ir vērtība pati par sevi, labklājības ekonomika uzsver labklājības un ekonomikas izaugsmes savstarpēji pastiprinošo raksturu. Labklājības ņemšana vērā visās politikas jomās ir būtiski svarīga Savienības ekonomikas izaugsmei, produktivitātei, ilgtermiņa fiskālajai stabilitātei un sabiedrības stabilitātei.
2. Cilvēku labklājība ir svarīgs Eiropas Savienības mērķis. Labklājības ekonomika vērš uzmanību uz Savienības pastāvēšanas jēgu, kā tā noteikta Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Būtisks labklājības ekonomikas komponents ir tādas vides radīšana, kas ļauj cilvēkiem pilnībā īstenot savu potenciālu un izmantot savas pamattiesības. Tajā pašā laikā ilgtspējīga un iekļaujoša ekonomikas izaugsme un izturētspēja darbojas kā cilvēku, sabiedrību un planētas labklājības veicinātājas.
3. Labklājības ekonomikas īstenošanai būtiska ir horizontāla pieeja, kas pamatojas uz dažādu politikas jomu starpnozaru sadarbību. Nepieciešamība iesaistīties starpnozaru darbībā ir iestrādāta Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Sociālajā hartā un tika minēta kā daļa no pieejas "Veselības aizsardzības jautājumi visās politikas jomās" iepriekšējos Padomes secinājumos (2006). Lai īstenotu labklājības ekonomikas jēdzienu, nav vajadzīgas jaunas kompetences vai struktūras Savienības līmeņa darbībām, bet tam ir nepieciešams, lai Savienība un tās dalībvalstis koordinēti un uzlabotā veidā izmantotu savas attiecīgās pilnvaras, un tajā ir no jauna jāpievērš uzmanība galvenajiem labklājības dzinējspēkiem.

4. Labklājības ekonomika balstās uz stabilu un ilgtspējīgu ekonomikas politiku. Tā akcentē to, cik svarīgi ir *ieguldīt efektīvos, iedarbīgos un taisnīgos politikas pasākumos un struktūrās*, kas visiem nodrošina piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem, tostarp veselības un sociālajiem pakalpojumiem, ilgtermiņa aprūpei, veselības un profilakses pasākumu veicināšanai, sociālajai aizsardzībai, kā arī izglītībai, apmācībai un mūžizglītībai. Tajā ir likts uzsvars uz nodarbinātību, aktīvu darba tirgus politiku, darba aizsardzību, kā arī pienācīgiem darba apstākļiem kā pasākumiem, lai garantētu labklājību darbā. Tā ietver vienlīdzīgas iespējas, dzimumu līdztiesību un sociālo iekļaušanu.
5. *Uz zināšanām balstīta politikas veidošana* prasa skaidrus mērķus un atbilstoša augstas kvalitātes rādītāju kopuma izmantošanu, visaptverošus ietekmes novērtējumus un izvērtējumu par īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa rentabilitāti. Ir plaši atzīts, ka IKP pats par sevi nenodrošina visaptverošu priekšstatu par cilvēku labklājību. Tāpēc ir vajadzīgi turpmāki sadarbīgi un intensīvāki centieni visās nozarēs, lai labāk izmantotu un uzlabotu esošos instrumentus un uz tiem balstītos ar mērķi turpināt attīstīt kopīgu pieeju dažādo labklājības ekonomikas dimensiju mērīšanā.
6. Ekonomikas izaugsmes un sociālās attīstības līdzsvars ir Eiropas integrācijas pamatā. Tas ir svarīgi sociālajai tirgus ekonomikai, kas vērsta uz pilnīgu nodarbinātību un sociālo progresu, un ar to Savienība atšķiras pasaules mērogā. *Eiropas sociālo tiesību pīlārs* (turpmāk "pīlārs") kalpo par kompasu atjaunotai augšupējai konverģencei virzībā uz labākiem darba un dzīves apstākļiem Savienībā. Pīlāra īstenošana ir Savienības un dalībvalstu kopīga politiska apņemšanās un atbildība, un tajā ir nepieciešams, lai abas puses – saskaņā ar savu attiecīgo kompetenci – pastāvīgi gūtu panākumus un veiktu padziļinātu rīcību. Labklājības ekonomika veicina pīlāra mērķu sasniegšanu un tā īstenošanu saskaņā ar jauno *ES Stratēģisko programmu 2019.–2024. gadam*. Turklat tā sniedz ieguldījumu *Eiropas sociālajā modelī*, dodot visiem cilvēkiem iespējas ar to, ka tā veicina augšupēju sociālo un ekonomisko konverģenci.

7. *Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija*¹ ir uzsvērusi, ka ieguldījumi nolūkā uzlabot visu sabiedrības locekļu veselību, izglītību, nodarbinātību, dzimumu līdztiesību un sociālo aizsardzību veicina ekonomikas izaugsmi. Turklat *sociālā atdeve*, kas saistīta ar augstāku individuālo labklājību, tostarp dziļāku uzticēšanos, lielāku pilsonisko iesaisti un sociālo kohēziju, veicina ekonomikas izaugsmi ar pastiprinātu kopējo faktoru produktivitāti, lielāku finansiālo un politisko stabilitāti un lielāku izturētspēju pret nelabvēlīgiem satricinājumiem.
8. Arī *ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam*, kuru apņēmušās īstenot visas dalībvalstis, labklājības ekonomika ir uzmanības centrā. Tāpat vairākas starptautiskas organizācijas, proti, Pasaules Bankas grupa², Starptautiskais Valūtas fonds³, Starptautiskā Darba organizācija⁴ un Pasaules Veselības organizācija⁵, ir atzinušas, cik svarīgi ir ieguldīt veselības, sociālās aizsardzības un izglītības jomā.

ATGĀDINOT, ka:

9. *Liela daļa eiropiešu dzīvo pārticīgi*. Neraugoties uz atšķirībām starp dalībvalstīm un to iekšienē, cilvēki Savienībā ir vidēji izglītotāki, pārticīgāki, veselīgāki un dzīvo ilgāk nekā jebkad agrāk.

---

¹ Labklājības ekonomika – ESAO informatīvā dokumenta "Radīt iespējas cilvēku labklājībai un ekonomiskajai izaugsmei" kopsavilkums (10414/19); Labklājības ekonomika – ESAO informatīvais dokuments (10414/19 ADD 1).

² Cilvēkkapitāla projekts.

³ Sociālo izdevumu stratēģija.

⁴ Simtgades deklarācija par nodarbinātības nākotni .

⁵ Tallinas harta par veselības aizsardzības sistēmām veselībai un labklājībai.

ŅEMOT VĒRĀ, ka:

10. Nabadzība un atstumtība no darba tirgus un sabiedrības saasina nevienlīdzību un segregāciju, kas var novest pie sabiedrības polarizācijas un nestabilitātes. Neraugoties uz dažādajām pozitīvajām pārmaiņām, cilvēki, kuri ir pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam, saskaras ar daudzām problēmām un iespēju trūkumu. Katru ceturto bērnu Savienībā apdraud nabadzība vai sociālā atstumtība. Daudzās dalībvalstīs pieaug bezpajumniecība, un tā skar dažādas cilvēku grupas, jo īpaši pilsētvīdē. Tomēr pilsētas var piedāvāt arī cilvēku labklājības iespējas. Pienācīgs ienākumu atbalsts, piekļuve kvalitatīviem veselības un sociālajiem pakalpojumiem, ilgtermiņa aprūpei, kā arī agrīnai pirmsskolas izglītībai un aprūpei, izmaksu ziņā pieejamiem mājokļiem un atbalstam darba tirgus integrācijai un reintegrācijai ir būtiska, lai novērstu un risinātu nabadzības un atstumtības problēmu, vienlaikus nodrošinot visiem vienlīdzīgas iespējas. Būtiska nozīme ir arī sociālajai ekonomikai, sociālajai inovācijai un sociālajiem ieguldījumiem.
11. Mainīgajā darba pasaulei ir vajadzīga pielāgošanās spēja un daudzveidīgas un pastāvīgi mainīgas kvalifikācijas un prasmes. Tādējādi izglītībai un apmācībai ir būtiska nozīme tajā, lai veicinātu konkurētspēju, pielāgošanās spēju un līdzdalību darba tirgū un sabiedrībā. Ir jāpieliek pūles, lai atvieglotu visu cilvēku piekļuvi mūžizglītībai un prasmju un kompetenču apgūšanai un tādējādi risinātu problēmas un izmantotu iespējas, ko sniedz digitalizācija un jauni darba veidi. Klimata pārmaiņas ietekmēs darba pasauli. Eiropadome ir aicinājusi Padomi un Komisiju virzīt uz priekšu darbu pie ieviešamajiem nosacījumiem, stimuliem un veicinoša satvara, lai atbilstoši Parīzes nolīgumam nodrošinātu tādu pāreju uz klimatneitrālu ES, kura cita starpā saglabās Eiropas konkurētspēju, būs taisnīga un sociāli līdzsvarota, ņems vērā dalībvalstu apstākļus. Nodarbinātības ziņā pāreja uz klimata neutralitāti rada gan iespējas, gan problēmas.

12. Mazāk aizsargātas grupas un personas, kurām draud sociālā atstumtība, bieži saskaras ar grūtībām darba tirgū un sabiedrībā, un tām var būt īpašas vajadzības darbā un darba dzīvē. Lai atsauktos uz šīm vajadzībām, ir ļoti svarīgi ievērot nediskriminācijas principu. Personu ar invaliditāti iekļaušana darba tirgū un sabiedrībā kopumā atbilst pienācīgas kvalitātes nodarbinātības principam un cilvēktiesībām. Turklat ilgmižība sniedz iespējas darba tirgum un ekonomikai, un tai ir nepieciešami atbalsta pasākumi, kas visiem cilvēkiem dod iespēju aktīvi piedalīties sabiedrībā un darba dzīvē.
13. Taisnīgs atalgojums, taisnīgi un labi darba apstākļi, kvalitatīvas darbvietas, cienpilnas darba vietas un nediskriminācija darba vietā dod iespēju cilvēkiem saņemt vienlīdzīgu piekļuvi darba tirgum un palikt tajā, novērst priekšlaicīgu pensionēšanos un nodrošināt, ka tiek izmantotas visa darbaspēka prasmes. Pienācīga sociālo tiesību un darba dzīves aizsardzība stiprina Savienības sociālo dimensiju un ir svarīga nevienlīdzības un nodarbinātu personu nabadzības apkarošanā. Jaunos darba veidos arī būtu jānodrošina taisnīgi un labi darba apstākļi un pienācīga sociālā aizsardzība. Drošas un veselīgas darba vietas paaugstina ražīgumu, uzlabo apmierinātību ar darbu un pagarina darba mūžu, kā arī novērš ar darbu saistītas slimības, nelaimes gadījumus un augstās izmaksas, kas šajā sakarībā rodas. Sociālajiem partneriem ir svarīga nozīme šo politiku izstrādē.
14. Veicināt dzimumu līdztiesību, uzlbot sieviešu nodarbinātības iespējas, nodrošināt vienādas darba samaksas par vienādi vērtīgu darbu principa ievērošanu, veicināt sieviešu un vīriešu darba, aprūpes un privātās dzīves saskaņošanu, kā arī novērst un apkarot vardarbību pret sievietēm ir būtiski, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi, sociālo kohēziju un labklājību. Dzimumu nevienlīdzības samazināšana nodarbinātības, darba samaksas un pensiju ziņā un sieviešu ekonomisko iespēju nodrošināšanas uzlabošana tiek uzskatīti par taisnīgākas un iekļaujošākas ekonomikas priekšnosacījumiem.

15. Labi izstrādātas, adekvātas un ilgtspējīgas sociālās aizsardzības sistēmas, kas paredzētas visiem, var būt efektīvas, lai aizsargātu personas. Ieguldījumi sociālās aizsardzības sistēmās dod vērtīgus sociālos un ekonomiskos rezultātus ilgtermiņā. Sociālā aizsardzība sniedz ieguldījumu sociālekonomiskajā izturētspējā un cilvēkkapitālā. Turklat šādas sistēmas var nodrošināt labākus darba tirgus rezultātus, atbalstot darbaspēka pārvietošanu uz jaunām un dinamiskām ekonomikas nozarēm.
16. Izglītība, apmācība un mūžizglītība ir svarīgi labklājības politikas pasākumi. Pieejamai un kvalitatīvai izglītībai un apmācībai, kuras ir iekļaujošas, ir būtiska nozīme sabiedrībās un ekonomikā, kam jāpielāgojas pārmaiņām un tās jāizmanto. Ieguldījumi izglītībā un apmācībā rada augstas ekonomiskās un sociālās priekšrocības; tie atbalsta ekonomisko stabilitāti un izaugsmi un ir arī būtisks faktors mūsu ekonomikas un sabiedrības izturētspējai un turpmākai labklājībai.
17. Problēmas, kas saistītas ar iedzīvotāju labklājību, vislabāk var mazināt, ja tās tiek risinātas agrīnā posmā un visā dzīves laikā. Šie pasākumi cita starpā ietver labas kvalitātes un cenas ziņā pieejamu pirmsdzemēdību aprūpi, agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi, veselīga dzīvesveida veicināšanu, tostarp fizisko aktivitāti un veselīgu uzturu, kā arī profilaktiskus pasākumus un labvēlīgu vidi. Ieguldījumi veselībpratībā ir svarīgi, lai cilvēki varētu izdarīt veselīgu izvēli.

18. Piekļuve visiem cilvēkiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ilgtermiņa aprūpei, veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumiem, ko nodrošina ilgtspējīga veselības aprūpes sistēma, ir būtiski labklājības elementi, kas arī risina ar veselību saistītas nevienlīdzības problēmas un tādējādi nes devumu ekonomikai un sabiedrībai. Ieguldījums veselības drošībā veicina efektīvu un savlaicīgu veselības apdraudējumu novēršanu un atklāšanu un reaģēšanu uz tiem. Piemēram, mikrobu rezistencei, vakcīnei izlēmībai, kā arī aizvien lielākam katastrofu riskam, ko izraisa klimata pārmaiņas, un slimību uzliesmojumiem ir potenciāls radīt lielu kaitējumu sabiedrības veselībai un valstu ekonomikai. Vakcinācijas tvēruma palielināšana ir rentabls pasākums, lai novērstu daudzas infekcijas slimības. Lielāki centieni veicināt labu garīgo veselību un sekmēt garīga rakstura traucējumu profilaksi, agrīnu diagnosticēšanu, ārstēšanu un stigmatizācijas novēršanu uzlabotu dzīvi miljoniem eiro piešu visā viņu dzīves laikā un palīdzētu veidot nediskriminējošu darba vidi, labākus darba apstākļus un līdz ar to spēcīgāku ekonomiku.
19. Pastāvīgais veselības aprūpes izdevumu pieaugums rada problēmas valstu ekonomikai visās Eiropas valstīs. Tāpēc ir ļoti svarīgi pievērsties sociālajiem, komerciālajiem, ekonomiskajiem un vides faktoriem, kas ietekmē veselības stāvokli, un nepārnēsājamu slimību radītajam sloganam, – ņemot vērā riska faktorus, piemēram, nepilnvērtīgu vai neveselīgu uzturu, fiziskās aktivitātes trūkumu un kaitīgo alkohola un tabakas lietošanu. Lai dotu virzību patēriņam un uzvedībai, var izmantot fiskālos pasākumus.
20. Daudzu medicīnisko ierīču un zāļu trūkums un augstās cenas apvienojumā ar neefektivitāti, lietojot ģenēriskās un biolīdzīgās zāles, var apdraudēt valsts veselības aprūpes sistēmu ilgtspēju un finansēšanu. Ir būtiski uzlabot zāļu piekļūstamību un izmaksu lietderību, pacientu drošību un ārstēšanas nepārtrauktību. Turklāt ir svarīgi turpināt politiskās diskusijas par pieejamību cenas ziņā un piegādes drošību.

21. Tehnoloģiju attīstība, jo īpaši digitalizācija un mākslīgais intelekts, maina veidu, kādā var veicināt cilvēku labklājību un kā tiek sniegti veselības aprūpes un sociālie pakalpojumi. Tas var palielināt pakalpojumu rentabilitāti, efektivitāti un kvalitāti, kā arī novērst nevienlīdzību attiecībā uz piekļuvi un rezultātiem. Ir svarīgi uzlabot cilvēku piekļuvi saviem veselības un sociālajiem datiem un uzlabot izpratni par veselības un sociālo datu aizsardzību. Lai veicinātu sabiedrības veselību, pētniecību un inovāciju, ir būtiski izmantot veselības un sociālo datu potenciālu, vienlaikus pilnībā ievērojot piemērojamos datu aizsardzības noteikumus un ētikas principus.
22. Eiropas pusbads nodrošina satvaru dalībvalstu ekonomikas politikas koordinēšanai un ir svarīgs instruments, lai uzraudzītu stratēģijas "Eiropa 2020" un pīlāra aptverto galveno jomu īstenošanu. To īpašo ieteikumu skaits, kuri attiecas uz sociālo, nodarbinātības, izglītības, apmācības un līdztiesības politiku, veselības un ilgtermiņa aprūpi, pensijām, nabadzību un sociālo atstumtību, ir pakāpeniski palielinājies, un mūsdienās šie jautājumi veido gandrīz pusi no tiem. Labi izstrādāta un ilgtspējīga sociālā, nodarbinātības, izglītības un veselības politika, kā arī dzimumu līdztiesība ir nepieciešama, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi. Tādējādi Eiropas pusbadā svarīga nozīme ir starpnozaru sadarbībai un labam līdzsvaram starp ekonomiku un šīm politikas jomām.
23. Strukturālās reformas ir dalībvalstu kompetencē. Savienības struktūrfondi var atbalstīt turpmākas ilgtspējīgas attīstības tendences dalībvalstu labklājības politikā. Šos fondus var izmantot, lai veicinātu dalībvalstu darbības, kas noteiktas integrētajās ekonomikas un nodarbinātības politikas pamatnostādnēs un konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos Eiropas pusbada ietvaros.

24. Šo iemeslu dēļ Savienībai ir ļoti svarīgi izstrādāt *jaunu ilgtermiņa stratēģiju laikposmam pēc 2020. gada*, lai nodrošinātu, ka Savienība kļūst par pasaules konkurētspējīgāko un sociāli iekļaujošāko klimatneitrālo ekonomiku, atspoguļojot labklājības ekonomiku. Savienībai ir svarīgi uzņemties vadošu lomu pasaulē, pieņemot vērienīgu un līdzsvarotu jaunu horizontālu stratēģiju saskaņā ar apņemšanos, kas pausta pīlāra un ANO programmas 2030. gadam ietvaros.

Eiropas Savienības Padome AICINA dalībvalstis:

25. IZSTRĀDĀT starpnozaru novērtējumu par ietekmi uz labklājību, lai stiprinātu uz zināšanām balstītu politiku un lēmumu pieņemšanu.
26. APSVĒRT IESPĒJU izmantot ar labklājību saistītus rādītājus, lai uzraudzītu valstu budžeta procesus un ziņotu par tiem un attiecībā uz zināšanās balstītu lēmumu pieņemšanu. Visi šie rādītāji būtu jāsadala pa dzimumiem.
27. UZLABOT – saskaņā ar aktīvas iekļaušanas pieeju – dalību darba tirgū, uzlabojot īpašu atbalsta pasākumu mērķorientēšanu attiecībā uz cilvēkiem, kuri ir izslēgti no darba tirgus vai kuriem draud izslēgšana no darba tirgus.
28. NODROŠINĀT, ņemot vērā konkrētu valstu apstākļus, visiem cilvēkiem piekļuvi atbilstīgai sociālajai aizsardzībai un kvalitatīviem, cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem pakalpojumiem.
29. VĒRST savas starpnozaru darbības uz to, lai pret labklājības problēmām cīnītos agrīnā posmā un visā cilvēku dzīves laikā, jo īpaši ņemot vērā ieguvumus no veselības veicināšanas un profilakses pasākumiem.
30. VEICINĀT visaptverošu mūžizglītības politiku, kā arī prasmju un kompetenču attīstību visa mūža garumā.

31. VEICINĀT strukturālas reformas, kas veicina sociālo iekļaušanu, pilsonisko līdzdalību un sociālekonomisko izturētspēju.
32. UZLABOT starpnozaru perspektīvu politikas nostājās, kas paustas dažādajās Padomes darba sagatavošanas struktūrās, kuras nodarbojas ar Eiropas pusboda jautājumiem, – lai nodrošinātu līdzsvarotu horizontālo analīzi saskaņā ar labklājības ekonomikas jēdzienu.

AICINA dalībvalstis un Eiropas Komisiju saskaņā ar savām attiecīgajām kompetencēm, ņemot vērā situāciju konkrētajā valstī un ievērojot sociālo partneru lomu un autonomiju:

33. IEKĻAUT labklājības ekonomikas perspektīvu horizontāli valstu un Savienības politikā un izvirzīt cilvēkus un viņu labklājību politikas izstrādes centrā.
34. ĪSTENOT uz pierādījumiem balstītus un efektīvus politikas pasākumus valstu un Savienības līmenī, lai risinātu kopējas labklājības problēmas.
35. TURPINĀT izskaust nabadzību, jo īpaši apkarojot bērnu nabadzību un nabadzības nodošanu no paaudzes paaudzē, tostarp, izpētot jaunus pasākumus.
36. TURPINĀT izstrādāt un īstenot pasākumus, ar kuriem atzīst un risina bezpajumtniečības problēmu, un VEICINĀT piekļuvi mājokļiem par pieņemamu cenu visiem.
37. VEICINĀT starpnozaru sadarbību un turpināt stiprināt nodarbinātības, sociālās, veselības un izglītības politikas nozīmi Eiropas pusboda procesā.
38. VEIKT horizontālu analīzi Eiropas pusboda procesā, lai veicinātu plašas ilgtermiņa politikas perspektīvas un sniegtu līdzsvarotus politikas ieteikumus.

39. TURPINĀT izstrādāt stingras kvantitatīvo un kvalitatīvo datu vākšanas un statistikas metodes cilvēku labklājības mērīšanai un regulārai uzraudzībai, lai kopā ar ekonomiskajiem rādītājiem Eiropas pusbarda kontekstā sniegtu visaptverošu analīzi, kas kalpo par pamatu politikai un lēmumu pieņemšanai.
40. VEICINĀT pīlāra principu īstenošanu kā nozīmīgu soli labklājības ekonomikas sekmēšanā.
41. NODROŠINĀT digitalizācijas sniegtās priekšrocības cilvēku labklājībai, piemēram, paātrinot darbu pie inovatīviem, drošas konstrukcijas digitāliem risinājumiem veselības, veselības aprūpes un sociālās politikas veicināšanas jomā, attiecīgā gadījumā stiprinot pašreizējās iniciatīvas savstarpēji savietojamai pārrobežu apmaiņai ar veselības un sociālās aizsardzības datiem un ieviešot inovatīvas datu tehnoloģijas, tostarp mākslīgo intelektu, – vienlaikus ievērojot datu aizsardzības noteikumus, datu drošību un saistītos ētikas principus – un VEICINĀT digitālo iekļaušanu.
42. PROGNOZĒT demogrāfisko pārmaiņu ietekmi, jo īpaši novecošanas un ilgmūžības dēļ, un visās politikas jomās VEICINĀT veselīgas un aktīvas vecumdienas.
43. ĪSTENOT konkrētus un efektīvus pasākumus, lai likvidētu dzimumu nevienlīdzību nodarbinātības un atalgojuma jomā, pārsniedzot pašreizējo ES rīcības plānu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršanai, un PIEVĒRSTIES to ietekmei uz sieviešu un vīriešu pensiju atšķirību.
44. VEICINĀT augstu piekļūstamas, cenas ziņā pieejamas un kvalitatīvas pirmsskolas izglītības un aprūpes līmeni saskaņā ar 2002. gada Eiropadomes sanāksmē Barselonā izvirzītajiem mērķiem attiecībā uz bērnu aprūpi un saskaņā ar Padomes 2019. gada Ieteikumu par kvalitatīvām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēmām.
45. STIPRINĀT sociālās ekonomikas, sociālās uzņēmējdarbības un sociālās inovācijas nozīmi sociālās iekļaušanas veicināšanā, kvalitatīvu darbvietu un sociālo ieguldījumu radīšanā un piekļuvē tiem.

46. CIEŠI SADARBOTIES ar Eiropas un valstu sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību, lai veicinātu labklājības ekonomiku, izmantojot efektīvu sociālo un pilsonisko dialogu.

AICINA Eiropas Komisiju:

47. IEROSINĀT – pēc "Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei" termiņa beigām – jaunu Savienības ilgtermiņa izaugsmes stratēģiju, kuras mērķis būtu nodrošināt, ka Savienība kļūst par pasaules konkurētspējīgāko un sociāli iekļaujošāko klimatneitrālo ekonomiku.
48. NĀKT KLAJĀ ar paziņojumu par labklājības ekonomiku, uzsvaru liekot uz savstarpējām attiecībām starp labklājības politiku un ekonomikas izaugsmi, līdzsvarotu starpnozaru sadarbību starp dažādajām politikas jomām, uz zināšanām balstītu pieeju un uz preventīviem pasākumiem un agrīnu iejaukšanos, atbalstot pīlāra un ANO Programmas 2030. gadam īstenošanu.
49. PADZILJINĀT izvērtējumu par leģislatīvo un svarīgāko politikas ierosmju ietekmi uz labklājību, tostarp ekonomikas politikas jomā.
50. PĀRSKATĪT ES stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā, ņemot vērā mainīgo darba pasauli.
51. PIENEMT atsevišķu Eiropas dzimumu līdztiesības stratēģiju un STIPRINĀT gan integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, gan dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā, kā arī to efektīvu īstenošanu visās politikas jomās.
52. VEICINĀT Eiropas sadarbību izglītības un apmācības jomā, lai padarītu Eiropu par vadošo uz mācībām orientētu sabiedrību pasaule, atbalstot kultūru, kas mudina, dod iespējas un motivē cilvēkus un sabiedrību mācīties visos līmeņos, visos izglītības un apmācības veidos un visos dzīves posmos.

53. IZSTRĀDĀT jaunas ierosmes, lai risinātu invaliditātes politikas jautājumus, kas nav ietverti pašreizējā Eiropas stratēģijā invaliditātes jomā (2010–2020).
54. ATJAUNOT apņemšanos romu integrācijas labā, izstrādājot jaunas politikas iniciatīvas, tostarp pieņemt Eiropas pamatstratēģiju laikposmam pēc 2020. gada.
55. ATBALSTĪT dalībvalstis – ar atbilstīgiem pasākumiem Komisijas kompetences ietvaros – to centienos uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu ilgtspēju un pieejamību, tostarp piekļuvi zālēm un medicīniskajām ierīcēm.
56. IEROSINĀT garīgās veselības stratēģiju Savienībai, nesmot vērā dažādu politiku starpnozaru ietekmi uz garīgo veselību.
57. IEROSINĀT Eiropas rīcības plānu cīņai pret vēzi, lai atbalstītu dalībvalstis to centienos cita starpā novērst vēzi, risināt agrīnas diagnosticēšanas un ārstēšanas jautājumus un uzlabot pacientu un izdzīvojušo personu dzīvi.

AICINA Nodarbinātības komiteju un Sociālās aizsardzības komiteju:

58. IEKĻAUT labklājības ekonomikas perspektīvu savos apsvērumos par politikas jomām, kas ir to kompetencē.
59. TURPINĀT veicināt ciešu sadarbību savā starpā un ar Ekonomikas politikas komiteju, kā arī ar citām attiecīgām Padomes darba sagatavošanas struktūrām, kuru kompetencē jo īpaši ir veselības un izglītības joma, – lai nodrošinātu līdzsvarotu horizontālu analīzi.
60. Sadarbībā ar ES iestādēm TURPINĀT pildīt uzdevumu uzlabot un izstrādāt uzticamus un starptautiski salīdzināmus rādītājus, lai izmērītu un uzraudzītu cilvēku labklājību Savienībā, nesmot vērā konkrētu valstu apstākļus un citu attiecīgo starptautisko dalībnieku veikto darbu.